

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI – TOPLANTI TUTANAĞI

RİP Konu Başlığı: RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI II.DÖNEM TOPLANTISI
Nüfus ve Demografi İstatistikleri

Toplantı Tarihi/Saati: 26.02.2013 Saat:14.30

Toplantı No: 2

Toplantı Yeri: 1. Kat 119 Nolu Toplantı Salonu

1. Toplantının Amacı

2012-2016 Resmi İstatistik Programı çerçevesinde Nüfus ve Demografi İstatistikleri konusunda 1. toplantıdan bugüne kadar yapılan çalışmalarla ilgili bilgileri paylaşmak, kurumlar arasında iletişimi sağlamak, veri paylaşımını olanaklı kılmak ve varsa sorunları saptamak amacıyla Resmi İstatistik Programı II. dönem 2. toplantısı ;

Nüfus ve Demografi İstatistikleri konusunda;

- Adres standardının tüm kurum ve kuruluşlarca kullanılmasının sağlanmasına yönelik yapılacak hususların değerlendirilmesi,
- Ulusal Adres Veritabanı (UAVT)'nin belediyeler tarafından güncellenmesi,
- Kurumsal nüfusun tam ve doğru olarak tespit edilmesi için yapılacakların değerlendirilmesi,
- Adres Kayıt Sistemi'nde yabancı nüfusun kayıt edilmesi,
- Yurtdışından gelen nüfusun Adres Kayıt Sistemi'ne kayıt edilmesi,
- Standart bir ülke kodu sınıflamasının oluşturulması,
- İntihar girişimi olaylarının derlenmesi konusunda kurumlar arası işbirliği konusunun değerlendirilmesi,
- Annenin doğum sırası bilgisinin elde edilmesi konusunun değerlendirilmesi

amacıyla gerçekleştirilmiştir.

2. Katılımcılar

Adı Soyadı	Çalıştığı Birim/ Ünvanı	e-posta	Telefon
DR.ŞEBNEM BEŞE CANPOLAT	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ Daire Başkanı	sebnemcanpolat@tuik.gov.tr	4100608
Barış UÇAR	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK /Grup Sorumlusu	baris.ucar@tuik.gov.tr	4100612

DİLEK GÜDER	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/Grup sorumlusu	dilekguder@tuik.gov.tr	4100624
ERMAN PULGAT	S.B. SAĞLIK ARAŞTIRMALARI GN.M./ Danışman	erman.pulгат@saglik.gov.tr	5856903
Mert T. EKENCİ	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ÖYHGM)/ASP Uzman Yrd	mekenci@aile.gov.tr	7057124
OSMAN ARPACI	YURTKUR/İstatistikçi	oarpaci06@hotmail.com	053546938 42
SEVİM ŞAYLAN	YÖK / İstatistikçi	sevim saylan@yok.gov.tr	2987968
DR.TUĞÇE ÇEREZCİ	ÖZÜRLÜ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MD./Uzman	tcerezci@aile.gov.tr	7057113
MUSTAFA BAŞOL	MİLLİ SAVUNMA BAK./İstatistikçi	salpokut@gmail.com	4023579
TAHSİN KILIÇKAYA	MİLLİ SAVUNMA BAK./ Uzman Memur	tahsin.kilickaya@hotmail.com	4023410
Doç. Dr. ALANUR ÇAVLİN	H.Ü.NÜFUS ETÜTLERİ ENSTİTÜSÜ/ Demograf	alanurcv@hacettepe.edu.tr	3051115/1 44
İRFAN GÜMÜŞ	TÜRKİYE İŞ KURUMU GN.MD./ Şube Müdürü	irfan.gumus@iskur.gov.tr	4331409
TOLGA OZAN	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KUR.İST VE BİL.İŞ. D.BŞK/İstatistikçi	tolgaozan@thsk.gov.tr	5655737
ZELİHA AKTAR	SGK AKTÜERYA VE FON Y.D.BŞK./ İstatistikçi	zaktar@sgk.gov.tr	2078709
BANU KULALİ	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU/ İstatistikçi	banu.kulali@thsk.gov.tr	5655737
Dr. M.Kazım YETİK	TÜİK METAVERİ ve STANDARTLAR D.BŞK/ Grup Sorumlusu	kazim.yetik@tuik.gov.tr	4100270
NURHAN SOYER	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ İstatistikçi	nurhan.soyer@tuik.gov.tr	4100618
YEŞİM YAHYA	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ İstatistikçi	yesim.kose@tuik.gov.tr	4100618
ESİN ÖZDEMİR	İÇİŞLERİ BAK.MAH.ID.GN.MD/ Uzman	esin.ozdemir@icisleri.gov.tr	4224393
RECEP SADIK	YÖK BİLGİ İŞLEM D.BŞK/ Araştırmacı	recep.sadik@yok.gov.tr	2987441
NURAY YURDAKONAR	YÖK BİLGİ İŞLEM D.BŞK/ İstatistikçi	nuray.yurdakonar@yok.gov.tr	2987440
EGE MUTLU	NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞL.GN.MD/Şef	ege.mutlu@nvi.gov.tr	5912539
YEGAN BİLGİÇ	NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞL.GN.MD/Çözümleyici	yegan.bilgic@nvi.gov.tr	5912542
GÖKSEL TOKER	NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞL.GN.MD/Çözümleyici	goksel.toker@nvi.gov.tr	5912236

Fatih ALUÇDİBİ	NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞL.GN.MD/Şef	fatih.alucdibi@nvi.gov.tr	5912238
Metin AYTAÇ	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ İstatistikçi	metin.aytac@tuik.gov.tr	4100614
BURAK ALTAY	ADALET BAK. CEZA VE TEVKİF EVLERİ GEN.MD/ İstatistikçi	burak.altay@adalet.gov.tr	2041251
Gülfem ÖZGÜRLÜK	TÜRKİYE İŞ KURUMU GN.MD./ İstatistikçi	gulfemunal@iskur.gov.tr	4190151
Gürbüz SOYLU	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK./ Uzman	gurbuzsoylu@tuik.gov.tr	4100604
Gülay BALTACI	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK./ İstatistikçi	gulaybaltaci@tuik.gov.tr	4100618
PINAR GÜRBÜZSEL	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK./ İstatistikçi	pinargurbuzsel@tuik.gov.tr	4100621
Ş. Dilek YILMAZ	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ İstatistikçi	dilek.yilmaz@tuik.gov.tr	4100622
GÜROL İLHAN	TÜİK DEMOGRAFİ İST.D.BŞK/ İstatistikçi	gurol.ilhan@tuik.gov.tr	4100614

3. Toplantı Gündemi

Resmi İstatistik Programı çerçevesinde Nüfus ve Demografi İstatistikleri konusu ile ilgili, TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı, Nüfus ve Göç İstatistikleri Grubundan Sn. Gürol İLHAN ve Sn. Ş. Dilek YILMAZ ve Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grup Sorumlusu Sn. Dilek GÜDER tarafından birer sunum gerçekleştirilmiş, konuya ilişkin çeşitli görüşler tartışılmıştır.

1. Sn. CANPOLAT, 27 Kasım 2012 tarihinde yapılmış olan Nüfus ve Demografi İstatistikleri RIP toplantısından sonra bu güne kadar yapılan çalışmalar ile ilgili genel bir bilgilendirmede ve toplantı gündemi konusunda açıklamada bulunmuştur.
2. Sn. İLHAN tarafından, Adres standardının tüm kurum ve kuruluşlarca kullanılmasının sağlanmasına yönelik yapılacak hususların genel bir değerlendirilmesi ile ilgili bir sunum yapılmıştır
3. Sn YILMAZ tarafından , Adres Kayıt Sistemi'nde yabancı nüfusun kayıt edilmesi, yurtdışından gelen nüfusun Adres Kayıt Sistemi'ne kayıt edilmesi ve standart bir ülke kodu sınıflamasının oluşturulması konusunda mevcut durum, sorun alanları ve neler yapılabileceğine ilişkin bir sunum yapılmıştır.
4. İntihar girişimi istatistiklerinin; neden tutulması gerektiği, önemi, yürütülen çalışmalar, işbirliği yapılan/yapılacak kurumlar ve annenin doğum sırası bilgisi konularında Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grup Sorumlusu Sn. GÜDER tarafından bir bilgilendirme sunumu gerçekleştirmiştir.

4. Sorunlar

1. Ulusal Adres Veritabanı'ndaki adres standardının tüm kurum/kuruluşlar tarafından kullanılmasının gerektiği, bu doğrultuda olarak, alt detayda (ilçe, mahalle,...) daha sağlıklı bilgi üretebileceği ve her bir kurum/kuruluşun idari kayıtlarının ulusal ve uluslararası normlara uygunluğunun sağlanmış olacağı ifade edilmiştir. Tüm kamu kurumları tarafından hangi amaçla olursa olsun adres bilgilerinin alınmasında Ulusal Adres Veritabanı (UAVT)'nin kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Böylece, hem aynı standartta doğru adreslerin kullanılması hem de sistemin devamlı olarak güncel kalmasının sağlanmış olacağı da vurgulanmıştır.
2. UAVT'nda adres niteliği uygun olmayan adreslerde hanehalkı nüfuslarının bulunması, ADNKS'den hanehalkı nüfusunun elde edilmesinde sorun oluşturmaktadır. UAVT'nda adres niteliği "Belediye Binası, Dini Bina, Okul, Valilik Binası, Kaymakamlık Binası vb." olan adreslerde kayıtlı nüfusların yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, il özel idareleri ve belediyeler tarafından UAVT'nin güncelliği sağlanmadığı belirtilmiştir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)'nden hanehalkı nüfusunun ve kurumsal nüfusun tam ve doğru olarak elde edilmesi için belediyelerce UAVT adres niteliklerinin güncellenmesi gerektiği ifade edilmiştir.
3. YÖK Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'ndan Sn. SADIK, bazı kurum/kuruluşların hizmet sunumunda; örneğin araç alış ve satışta kişilerin bugünkü adresleri bulunuyor. Bundan sonra Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) araç alış ve satışta kişilerin adresi UAVT'deki adresidir demeli ve UAVT tüm kurum/kuruluşların ihtiyaç duyduğu düzeyde açık olması gerektiğini ifade etmiştir.
4. Yıllık yerleşim yeri nüfusu belirlenirken, ADNKS'den elde edilen nüfus ve kurumlardan alınan kurumsal nüfus dikkate alınmaktadır. ADNKS 'de kurumsal nüfusun tam ve doğru tespit edilmesine yönelik olarak "Adres Kayıt Sistemi" yönetmeliğinin Üçüncü Bölüm "Adres Bildirimi, Bildirim Şekli ve Süresi" başlığı altında yer alan "Adres yükümlülüğü ve şekli" Madde 13, paragraf (6)'da yer aldığı gibi "Yatılı okul, hastane, huzur evi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adresleri ilgili kurum yetkililerince bildirilir." hükmü kapsamında gerekli hassasiyetin gösterilmesinin ADNKS Kurumsal nüfusunun belirlenmesinde önemli olduğu belirtilmiştir.
5. Adres Kayıt Sistemi'nde yabancı nüfusun kayıt edilmesi ile ilgili sorun alanları tartışılmıştır. Yabancı nüfusun kayıt sistemine kaydedilmesinde sorunlar olduğu, oturma izni aktif olan kişiler içinde adres beyanında bulunmayanların oranının yüksekliği üzerinde durulmuştur. Bu konuda NVİGM ile EGM arasında bir işbirliği yapılarak oturma izni alan tüm kişilerin adres beyanında bulunmasını sağlayacak bir sistem geliştirilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. NVİGM tarafından tutulan ve 6 ay üzeri oturma izni almış kişilere kimlik numarası verilerek bu kişilerin bilgilerinin tutulduğu veritabanında adres bilgisi alanının AKS ile uyumlu olması gerektiği görüşülmüştür. Yabancı uyruklu kişilerin adres beyanında bulunmasına ilişkin yasal düzenlemeler ile ilgili olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden Sn. MUTLU açıklamada bulunmuştur. Yasal düzenlemeler, uluslararası uygulamalar ve uluslararası hukukla gelen yaptırımlardan bahsederken TC. vatandaşlarının ikamet adres değişikliğini bildirmedikleri zaman maruz kalacağı cezaların yabancı uyruklular için geçerli olmadığı, söz konusu yabancı uyruklu kimselerin uluslararası hukuk anlaşmalarıyla korunduğu belirtilmiştir.
6. Yurtdışından gelen TC vatandaşları ile yabancı uyruklulara ilişkin bilgilerin tespiti için mevcut kayıtların yeterli olmadığı, uluslararası göçe ilişkin temel istatistiklerin elde edilebilmesi için kişilerin ülkeye geliş tarihi ve geldiği ülke bilgisinin de alınması gerekliliği vurgulanmıştır. Bu sorunun giderilebilmesi için adres değişikliği beyannamesinde bir önceki ülke adının alınmasına ilişkin bir uygulama geliştirilmesinin gerekliliği tartışılmıştır.

4. Sorunlar

7. Yurtdışında yaşayan TC. vatandaşlarına ilişkin en temel veri kaynağı olan ve Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tutulan Yurtdışı Türkler Kütüğünün doğruluğu ve güncelliğinin önemivurgulanmıştır. Söz konusu veri tabanının doğruluğu ve güncelliğinin sağlanması konusunda;
 - ✓ Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının buldukları ülkeden seçme hakkını kullanabilmelerine imkan sağlayan yeni Seçim Yasası ile
 - ✓ Elektronik kimliğe geçiş sürecinin büyük bir fırsat olduğu değerlendirilmiştir.
8. Sn. CANPOLAT, yabancıların bir kimlik numarasına sahip olmasının bazı hakları kazanmalarına olanak sağladığını belirtmiştir. Yabancı kimlik numarasına sahip olmanın imkan verdiği hakların yanı sıra bazı yükümlülüklerinin de olması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca, EGM çipli pasaport uygulamasına geçtiği halde giriş çıkışlara ait bilgilerin kimlik numarası alanının tanımlayıcı olarak tutulduğu bir veri tabanı altında toplanmadığını belirtmiştir. Bu doğrultuda EGM ile giriş ve çıkışlar ile ilgili bir toplantı yapılarak bu sorunların görüşülebileceğini belirtmiştir.
9. Sn. UÇAR, ülkede altı aydan uzun süreli ikamet eden yabancılar için adres bilgilerinin alındığını, ancak bu bilgilerin adres standardına uygun olmadığını, dolayısıyla da söz konusu kişilere ait bilgilerin kayıt sisteminde herhangi bir adres ile ilişkilendirilemediğini belirtmiştir. Mevcut yapı ile çok zaman ilçe detayında bilginin dahi üretilmesinin mümkün olmadığını hatırlatmıştır. Bu bilgi eksikliğinin istatistiksel alanda yarattığı sorunun yanında güvenlik açısından da büyük bir sorun olduğunu, kişilerin nerede, hangi adreste olduğunun takibinin yapılmasının her açıdan önemli olduğunu vurgulamıştır.
10. Nüfus istatistikleri söz konusu olduğunda doğum yeri ülkesi, tabiiyet ülkesi gibi değişkenlere ilişkin bilgi üretilmesi çok önemli olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmalarda ülke genelinde kurumlar tarafından kullanılan standart bir sözlük olmadığı, farklı sözlüklerin kullanılabilmesi belirtilmiştir. Sn. GÜR tarafından, AB ve Eurostat tarafından kullanılan standart bir ülke kod sınıflamasının mevcut olduğu ve GEONOM adlı bu sınıflamanın bir standart olarak kullanıldığını, Türkiye’de de Gümrük Bakanlığı ve YÖK gibi kurumların bu sınıflamayı kullandığı belirtilmiştir. Bunun yanında, söz konusu sınıflamanın dört dijitten altı dijite çıkarıldığını fakat bunların karşılıklı eşleştirilemediğini ifade etmiştir. Ayrıca Devlet Teşkilatı veri tabanlarına girildiğinde ülke kodları ile ilgili bir tablonun mevcut olduğu, tüm kurum/kuruluşlar bu ülke kod sistemini kullanmak zorunda olduğunu da belirtilmiştir. Birden fazla idari kayıt kullanılarak yıllık istatistiklerin üretildiği ADNKS’de elde edilen deneyimler, kurumların farklı sözlükler kullandığı yönündedir. Yapılan tartışmalar sonucunda; kayıtlarında “ülke bilgisi” kullanan kurumlar ile kurumumuzda ilgili birimlerin katılımıyla “standart bir ülke sözlüğü” oluşturulması için bir çalışma yürütülmesi gündeme gelmiştir. Standart bir ülke sözlüğü oluşturulması için bir çalışma grubu kurulmasına ilişkin olarak TÜİK Metaveri ve Standartlar Daire Başkanlığı koordinasyonunda ülke sözlüğü kullanan kurumlardan temsilcilerin yer alacağı ve çalışmalar sonucunda standart bir sözlük oluşturulacağı bir çalışma grubunun kurulması tartışılmış ve karar alınmıştır.

4. Sorunlar

4. Sorunlar

11. Sn. GÜDER, intihar ve intihar girişimi istatistiklerinin derlenebilmesi amacıyla yeniden tasarlanan forma ilişkin bilgi vermiştir.
12. Türkiye Halk Sağlığı Kurumundan katılımcı, bu formun ilgili birimler tarafından incelendiğini belirtmişlerdir.
13. Sn. CANPOLAT, intihar girişimine ilişkin istatistiklerin aylık olarak derlenmeye başlanacağını bu konuda ilgili kurumlara Nisan ayında yazı yazılacağını ve Mart ayına ilişkin bilgilerin talep edileceğini belirtmişlerdir.
14. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nden Sn. ÇAVLİN, intihar girişimine ilişkin formun güvenlik güçleri tarafından doldurulması konusunda ilgili birimlerin eğitim alması gerektiğini belirterek, etik olarak bu formların sağlık personeli tarafından doldurulmasının doğru olacağını belirtmişlerdir.
15. Sn. GÜDER, güvenlik güçlerinin intihar olaylarını şüpheli ölüm olarak ele alarak kendi olay istatistikleri içinde değerlendirdiklerini, aslında form doldurmayı kendi kayıtlarından manyetik ortamda ilgili bilgileri Kurumumuza yolladıklarını belirtmiştir.
16. Sn. CANPOLAT, intihara teşebbüs olayları ile ilgili bilgi derlenmesinin önemli olduğunu ve bu konuyu önemsediklerini tekrar etmişlerdir.
17. Türkiye İş Kurumun'dan Sn. GÜMÜŞ, verilerin tutarlı ve güvenilir olmasına dikkat edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Verilerin ileri nesillere aktarılması için doğru kodlanması gerekliliğini vurgulayarak, ulusal ve uluslararası karşılaştırılabilirliğin de kod sistemine bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenlerle, gerekli görülmesi halinde ilgili kurumlara eğitim verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.
18. Sn. GÜDER, annenin doğum sırası bilgisinin elde edilebilmesi için ne tür bir yöntem izlenmesi gerektiği konusunda, MERNİS'deki mevcut bilgileri değerlendireceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca doğum istatistiklerinin geliştirilmesi kapsamında, doğum olaylarının gerçekleştiği sağlık kuruluşunda kayıtlanması sırasında bilgi olarak anneden alınabileceğini belirtmişlerdir.
19. Sağlık Bakanlığı (SB) Sağlık Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nden Sn. PULGAT, USUS gebelik sonlandırılması sırasında sorulduğunu (canlı yada ölü doğum) belirtmişlerdir.
20. Sn.ÇAVLİN sağlık sisteminden gelecek kişilere ait bilgilerin resmi nikahı olanları kapsayacağını belirtmişlerdir.
21. Sn. PULGAT, üniversite ve özel hastanelere bir yaptırımlarının olmadığını bu nedenle, veri yanlışlığı konusunda şüphe olmadığını ama kapsam eksikliğinin olabileceğini belirtmişlerdir.

5. Alınan Kararlar

1. UAVT'nın güncelliğinin sağlanması konusunda ilgili kurum/kuruluşlar ile çalışmaların yapılması konusunda bir resmi yazının yazılmasına,
2. NVİGM ve EGM ile Adres Kayıt Sistemine yabancı nüfusun kayıt edilmesi ve takibi konusunda bir toplantı yapılmasına,
3. Ülke kod sınıflamalarının nasıl birbiri ile konuşturulması konusunda çalışmaların yürütülmesine,
4. Doğum yapan çalışan kadına planlanan destek için bu konunun önemli olduğunu SB ile bir alt çalışma toplantısının yapılmasının katkı sağlayacağına,
5. SB'lığı ile yapılacak alt çalışma toplantısına, SB'dan tüm bilgilerin toplandığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğün'den ve Sosyal Güvenlik Kurumun'dan da bu toplantıya katılımın sağlanmasına ,

karar verilmiştir.

6. Bir sonraki Toplantı Tarihi

<i>Tarih:</i>		<i>Saat:</i>		<i>Yer:</i>	
<i>Gündem:</i>					